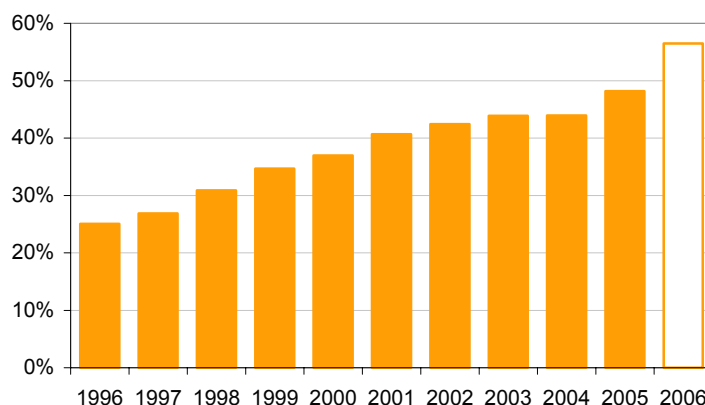

Struktura oszczędności gospodarstw domowych - grudzień 2006

Wartość oszczędności gospodarstw domowych w Polsce wzrosła w ciągu minionego roku o +23,1% przekraczając w grudniu poziom 580 mld PLN. Oszczędności Polaków, włączając w to środki zgromadzone przez ponad 12,5 mln osób w otwartych funduszach emerytalnych stanowiły w końcu minionego roku 56,6% Produktu Krajowego Brutto. Na przestrzeni minionych 10 lat dynamika wzrostu oszczędności wyraźnie przewyższała wzrost PKB, dzięki czemu wskaźnik ów uległ podwojeniu - w 1996 roku oszczędności stanowiły zaledwie 25% PKB. Warto przy tym pamiętać, że w krajach Europy zachodniej oszczędności zdecydowanie przekraczają wartość wypracowanego w nich Produktu Krajowego Brutto. Oznacza to, że pomimo wysokiej dynamiki (na przestrzeni 10 lat oszczędności Polaków wzrosły 5,5 krotnie) nadal możemy się spodziewać ich wzrostu w miarę dalszego bogacenia się społeczeństwa. Wydaje się więc, że bardziej zasadnym powinno być pytanie nie o to czy, ale o to kiedy wartość naszych oszczędności przekroczy 1 bln PLN.

Udział oszczędności w Produkcie Krajowym Brutto

Źródło: Analizy Online, na podstawie danych NBP, MF, GUS i TFI

Jednym z ważniejszych, obok nowych wpłat, czynników mających coraz większy wpływ na wartość oszczędności jest koniunktura na rynku akcji. Dzieje się tak dzięki konwersji, z jaką mieliśmy do czynienia od momentu wprowadzenia podatku od zysków kapitałowych (tzw. podatek Belki). Według naszych szacunków Polacy ulokowali bezpośrednio lub pośrednio w akcjach około 130 mld PLN, czyli 1/5 oszczędności. Największą ich część stanowiły samodzielne inwestycje na giełdzie oraz pośrednia obecność na rynku akcji dzięki funduszom i inwestycyjnym. Tylko kilka mld PLN mniej ulokowaliśmy na giełdzie za pośrednictwem otwartych funduszy emerytalnych, a obecności na rynku akcji dopełniają inwestycje poczynione za pośrednictwem ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, które podliczyliśmy na 4,5 mld PLN. W związku z tym, niezależnie od nowych wpłat, co piąta złotówka naszych oszczędności nabierała większej wartości dzięki giełdowej hossie. Wzrost podstawowych indeksów na warszawskim parkiecie w 4 kwartale roku wyniósł kilkanaście procent (WIG wzrósł o +14,4%)

Wartość oszczędności gospodarstw domowych w podziale na grupy aktywów

	wartość (mld PLN)		dynamika w		struktura		
	gru 05	wrz 06	gru 06	kwartale	gru 05	wrz 06	gru 06
akcje spółek publicznych *	25,8	38,2	45,0	17,8%	5,5%	7,0%	7,7%
obligacje i bony	18,9	13,5	12,9	-4,3%	4,0%	2,5%	2,2%
fundusze inwestycyjne **	45,2	62,1	72,7	17,0%	9,6%	11,5%	12,5%
ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe	18,4	25,0	27,5	10,1%	3,9%	4,6%	4,7%
otwarte fundusze emerytalne	86,3	105,5	116,6	10,5%	18,3%	19,4%	20,0%
depozyty złotowe i walutowe	220,8	232,0	239,4	3,2%	46,7%	42,8%	41,1%
gotówka w obiegu poza kasami banków	57,2	66,2	68,9	4,1%	12,1%	12,2%	11,8%
razem	472,5	542,5	582,9	7,4%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: Analizy Online, na podstawie danych NBP, MF, GUS, TFI, PTE TUNŻ

* dane dotyczące zdematerializowanych akcji przechowywanych na rachunkach w biurach maklerskich

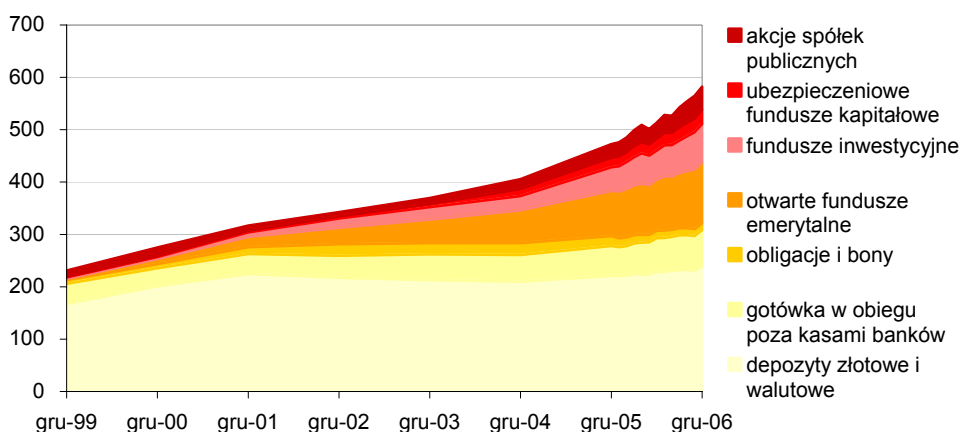
** dostępne dla osób fizycznych, skorygowane o aktywa funduszy pieniężnych oraz o wartość inwestycji ubezpieczycieli

Czy jesteś już naszym subskrybentem? To najprostszy i najszybszy sposób otrzymywania naszych raportów. Bezpłatnie.

<http://www.analizy.pl/subskrypcja.shtml>

W takiej sytuacji najwyższą dynamikę wykazują te grupy instrumentów, dzięki którym możemy inwestować na giełdzie. Na przestrzeni 4 kwartału nasze oszczędności wzrosły o +7,4%. Tymczasem bezpośrednie inwestycje w akcje zyskały na wartości +17,8%. Niewiele mniej, bo o +17%, rosły środki ulokowane w jednostki i certyfikaty emitowane przez fundusze inwestycyjne. Udział tych ostatnich w ogóle oszczędności wzrósł do 12,5% co sprawia, że fundusze inwestycyjne są obecnie trzecią pod względem ważności grupą instrumentów. Pod względem wartości wyprzedzają je aktywa zgromadzone w funduszach emerytalnych, które niezależnie od bieżących wpłat z ZUS również dzięki swojej polityce zyskują przy giełdowej hossie. Według stanu na koniec grudnia w OFE ulokowaliśmy co piątą złotówkę naszych oszczędności, a dynamika ich aktywów w 4 kwartale przekroczyła +10%. W podobnym tempie rosły środki zgromadzone w ubezpieczeniowych funduszach kapitałowych, stanowiących niespełna 5% oszczędności.

Wartość oszczędności gospodarstw domowych wg rodzaju instrumentów

Źródło: Analizy Online, na podstawie danych NBP, MF, GUS, TFI i PTE

Zdecydowanie niższe tempo obserwujemy w przypadku pozostałych grup, nie mających nic wspólnego z rynkiem akcji.

Po raz kolejny zmalała wartość środków ulokowanych przez osoby fizyczne w papierach dłużnych emitowanych przez Skarb Państwa. Tym razem w ciągu 3 miesięcy kategoria ta straciła na wartości -4,5%, a spadek środków ulokowanych bezpośrednio w bonach i obligacjach skarbowych na przestrzeni roku wyniósł -31,2%. To jedyna kategoria tracąca na wartości. Trzeba jednak pamiętać o tym, że obligacje nadal odgrywają dla naszych oszczędności istotną rolę dzięki znacznym inwestycjom pośrednim, czynionym za pośrednictwem instytucji wspólnego inwestowania (fundusze emerytalne, inwestycyjne i ubezpieczeniowe).

Ostatni kwartał roku przyniósł ponowny spadek udziału największej z grup - depozytów bankowych. Środki ulokowane w bankach, mimo dodatniej dynamiki (+3,2%) stanowiły w grudniu tylko 41,1% naszych oszczędności. Na przestrzeni całego roku złotowe i walutowe depozyty zachowały się dość podobnie: 8-procentowa dynamika spowodowała spadek ich udziału w strukturze oszczędności. Mimo tego, że w walce o nasze oszczędności banki stawiane są na straconej pozycji, ostatnie kilkanaście miesięcy pokazuje, że nie zrezygnują one łatwo z kontroli nad zgromadzonymi depozytami. Służą temu między innymi zamknięte systemy dystrybucji produktów alternatywnych wobec lokat, które powodują, że depozyty, jeśli mają już „opuścić” bank, to trafiają do produktów oferowanych przez podmioty z tej samej grupy finansowej. Ale nawet wówczas, gdy mamy do czynienia z wprowadzaniem do bankowej sieci sprzedaży produktów oferowanych przez firmę ubezpieczeniową lub TFI z własnej grupy, również wtedy tempo wprowadzania tych produktów ma bardziej charakter administracyjny niż rynkowy.

Trzeba jednak przyznać, że niektóre z banków robią znacznie więcej niż ograniczanie dostępu do zgromadzonych aktywów. Świadczyć mogą o tym modyfikacje, którym poddają swoją ofertę. Warto tu wymienić chociażby konta oszczędnościowe zamiast tradycyjnych depozytów, czy włączanie do oferty banków produktów strukturyzowanych.

Tomasz Publicwicz
Analizy Online

Spółka Analizy Online jest niezależną firmą analityczną zajmującą się monitoringiem rynku polskich i zagranicznych instytucji zbiorowego lokowania środków: funduszy inwestycyjnych, emerytalnych oraz ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych). W zakres analiz rynku funduszy wchodzi między innymi rankingi funduszy, ocena efektywności działań zarządzających oraz analiza ich wpływu na polski rynek finansowy.

Zakres działalności firmy obejmuje również monitoring zmian akcjonariatu polskich spółek publicznych oraz analizę rynku polskich papierów dłużnych.

Metodologia:

- **depozyty złotowe i walutowe** - środki zgromadzone przez gospodarstwa domowe na rachunkach bieżących i terminowych prowadzonych przez banki i SKOKi, z uwzględnieniem depozytów zablokowanych, depozytów z terminem wypowiedzenia oraz odsetek
- **fundusze emerytalne** - aktywa netto zgromadzone przez otwarte fundusze emerytalne
- **fundusze inwestycyjne** - aktywa netto funduszy inwestycyjnych, z wyłączeniem funduszy pieniężnych i gotówkowych oraz funduszy dostępnych jedynie dla osób prawnych, pomniejszone o wartość inwestycji w jednostki uczestnictwa funduszy poczynionych przez ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe
- **ubezpieczeniowe fundusze kapitałowe** - środki zgromadzone w ramach ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, oferowanych przez firmy ubezpieczeniowe w ramach ich oferty produktowej; kategoria odpowiada wartości lokat czynionych przez firmy ubezpieczeniowe na rachunek i ryzyko ubezpieczonego
- **gotówka w obiegu** - środki znajdujące się w obiegu poza kasami banków; kategoria obejmuje środki znajdujące się w posiadaniu osób fizycznych jak i osób prawnych
- **akcje spółek publicznych** - zdematerializowane papiery wartościowe notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, nabywane przez osoby fizyczne z wykorzystaniem rachunków prowadzonych przez biura i domy maklerskie
- **obligacje i bony** - papiery dłużne emitowane przez Skarb Państwa (obligacje oszczędnościowe, pozostałe obligacje i bony skarbowe) pozostające w posiadaniu osób fizycznych

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone wyłącznie w celu informacyjnym zgodnie z najlepszą wiedzą i starannością autorów. Dane wykorzystane przy tworzeniu opracowania pochodzą ze źródeł uważanych przez firmę Analizy Online Sp. z o.o. za wiarygodne i dokładne, lecz nie istnieje gwarancja, iż są one kompletne i odzwierciedlają stan faktyczny. Opinie zawarte w niniejszym opracowaniu częściowo bazują na wartościach szacunkowych, wyznaczanych zgodnie z metodologią stosowaną przez Analizy Online Sp. z o.o., które mogą odbiegać od danych rzeczywistych. Spółka Analizy Online Sp. z o.o. nie ponosi odpowiedzialności za ewentualne szkody spowodowane wykorzystaniem opinii i informacji zawartych w niniejszym opracowaniu. Niniejsze opracowanie jest przeznaczone do wyłącznego, własnego użytku Klientów spółki Analizy Online Sp. z o.o., którzy otrzymali je bezpośrednio od spółki Analizy Online Sp. z o.o. Publikowanie niniejszego opracowania w prasie, internecie i innych środkach masowego przekazu w całości bądź w części, jak również przytaczanie zawartych w nim opinii wymaga pisemnej zgody spółki Analizy Online Sp. z o.o.